

Agenda Onderwijs- Arbeidsmarkt 2019-2021

*Gezamenlijke agenda van onderwijs,
bedrijfsleven en overheid*

Aanleiding

Om bedrijven vast te houden in onze regio en aantrekkelijk te blijven voor nieuwe bedrijven - van groot belang voor de werkgelegenheid - is een zo goed mogelijk functionerende arbeidsmarkt cruciaal. Arbeidsmarktonderzoeken laten zien dat er in onze regio een mismatch bestaat tussen vraag en aanbod. Ondernemers ervaren verschillende knelpunten bij het aantrekken van personeel en voelen zich daardoor belemmerd in hun ambities. Bij de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt ligt de belangrijkste opgave bij bedrijfsleven en onderwijsinstellingen. Tegelijkertijd heeft de overheid de opdracht om mensen/jongeren met afstand tot de arbeidsmarkt aan werk te helpen (inclusieve arbeidsmarkt).

Het nieuwe coalitieakkoord 2018-2022 van de gemeente benadrukt het belang van het versterken van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Inzet is de voortzetting van het traject van de afgelopen jaren. Ook participeert de gemeente in de

Human Capital Agenda van de Economic Board Utrecht. Overheid, onderwijs en bedrijfsleven werken in de regio Utrecht binnen de Economic Board Utrecht samen aan het thema 'gezond stedelijk leven'.

Binnen Regio Amersfoort is een goed functionerende arbeidsmarkt gekozen tot één van de belangrijkste thema's voor de regionale strategische agenda. De gezamenlijke Agenda Onderwijs-Arbeidsmarkt 2019-2021 sluit aan bij deze ontwikkelingen.

Integrale benadering

De aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt kan vanuit drie invalshoeken worden benaderd: onderwijs (relevante curricula, stages/ loopbaanoriëntatie en -begeleiding, banen na opleiding, voorkomen schooluitval), werk en inkomen (werkzoekenden, uitkeringen) en economie (mismatch vraag-aanbod, belang voor vestigingsklimaat, groeikansen bedrijven). Bij het opstellen van de agenda is gekozen voor een integrale benadering.

Belang voor jongeren en werkgevers

Scholing die meer op de praktijk aansluit is van belang voor zowel jongeren als werkgevers. Jongeren krijgen een meer op de praktijk aansluitende scholing, waarmee zij hun kansen op de arbeidsmarkt vergroten. Bedrijven komen gemakkelijker aan geschikte arbeidskrachten, wat hun groeikansen versterkt en onze regio economische kansen biedt.

Vier speerpunten

Knelpunten die werkgevers in onze regio ervaren en gesprekken met raadsleden en bestuurders uit onderwijs en bedrijfsleven, liggen aan de basis van de Agenda Onderwijs-Arbeidsmarkt. Voor de Agenda Onderwijs-Arbeidsmarkt 2019-2021 zijn vier speerpunten bepaald.

► **Speerpunt 1: Verhogen van perspectieven op de arbeidsmarkt voor minder kansrijke jongeren op vo en mbo**

De arbeidsmarkt vraagt van iedereen nieuwe competenties zoals hospitality/klantgerichtheid, flexibiliteit en werken in teams, leerlingen zouden de kans moeten krijgen dit te oefenen binnen passende stages en leerwerkplekken.

Toelichting:

De opleidingseisen van werkgevers zijn de afgelopen jaren in veel sectoren toegenomen. Het werk is ingewikkelder geworden en er worden nieuwe competenties gevraagd. Hierdoor zijn de arbeidsmarktperspectieven voor een grote groep leerlingen verslechterd. Scholen hebben moeite om voor leerlingen met een lager opleidingsniveau en/of een extra ondersteuningsbehoefte voldoende passende stage- en leerwerkplekken te vinden. Deze groep leerlingen vraagt om extra inzet van de begeleiders. Scholen en werkgevers staan samen voor de uitdaging om deze jongeren de kans te geven geschikte praktijkervaring op te doen en zo te kunnen laten zien dat ze waardevolle medewerkers kunnen worden.

► **Speerpunt 2: Snellere en betere match van stages en leerbanen bij mkb-bedrijven**

Mkb-bedrijven en onderwijsinstellingen weten elkaar nog onvoldoende te vinden als het gaat om stageplekken en leerbanen.

Toelichting:

Grote werkgevers kunnen de aansluiting met het onderwijs vaak zelf organiseren, bijvoorbeeld door samen met een onderwijsinstelling een eigen leerwerkomgeving te creëren. Ze kennen de weg in het onderwijs beter en ervaren minder problemen dan mkb-bedrijven. Voor mkb-bedrijven is het belangrijk om gemakkelijk toegang tot scholen te krijgen. Ze hebben behoefte aan een centraal aanspreekpunt waar stage- en afstudeerplaatsen gemeld kunnen worden en matching kan plaatsvinden. Mkb-bedrijven hebben vaak onvoldoende capaciteit om de wegen naar de verschillende onderwijsinstellingen en de opleidingen te vinden en zicht te krijgen op de specifieke vereisten van de praktijkopdrachten. Onderwijsinstellingen hebben er ook belang bij dat meer mkb-bedrijven hen vinden en stages bieden.

► **Speerpunt 3: Vergroten van enthousiasme en instroom van jongeren voor sectoren waar personeelstekorten zijn of dreigen**

Nu en in de nabije toekomst is binnen meerdere sectoren grote behoefte aan personeel, terwijl jongeren nog vaak voor een opleiding in andere sectoren kiezen.

Toelichting:

De meeste personeelstekorten doen zich nu voor bij technische, ICT- en zorgberoepen. Binnen de techniek gaat het om beroepen als elektricien, monteur, loodgieter, monteur autotechniek en werkvoorbereider-calculator. De sterk groeiende bouwsector vraagt meer technische vakmensen, zoals timmerlui en metselaars terwijl de sector vergrijsst en te weinig jongeren instromen. In de ICT gaat het onder andere om programmeurs, systeemanalisten en systeemontwikkelaars. Werkgevers in zorg & welzijn ervaren problemen bij het werven van verzorgenden, verpleegkundigen en woonbegeleiders. In de zorg nemen de personeelstekorten snel toe. Ook in het onderwijs zijn tekorten, vooral docenten basisonderwijs en leraren exacte vakken zijn lastig te vinden. In de transport & logistiek, groensector en horeca komen ook steeds meer moeilijk vervulbare vacatures voor, maar het gaat daarbij deels om seizoenswerkgelegenheid.

► **Speerpunt 4: Meer inbreng van kennis uit de praktijk in opleidingen**

Innovatie van opleidingen is gewenst, beter aansluitend op nieuwe ontwikkelingen in het bedrijfsleven, ook kan meer kennis worden uitgewisseld tussen onderwijs en bedrijfsleven.

Toelichting:

Verskillende werkgevers hebben aangegeven dat zij de ervaring hebben dat opleidingen regelmatig achterlopen op de praktijk. Denk aan praktijklokalen voor de techniek of de grote aandacht bij mbo-zorgopleidingen voor medische handelingen. In de praktijk wordt een vaardigheid als hospitality steeds belangrijker in zorginstellingen en daar kan meer aandacht voor komen. Werkgevers hebben er behoefte aan dat kennis uit de praktijk sneller en beter wordt meegenomen in opleidingen. Leren vanuit een praktijksituatie geeft bij sommige opleidingen een hoger rendement en zorgt voor minder uitval.

Flexibele agenda

De veranderingen op de (regionale) arbeidsmarkt gaan snel. Het is dus belangrijk de onderwijs-arbeidsmarkt-ontwikkelingen goed te blijven volgen en flexibel nieuwe zaken op de agenda te kunnen zetten. Scholen en werkgevers werken al langer samen aan de verbetering van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, in een aantal gevallen ondersteund vanuit de gemeente. Initiatieven die zich richten op de speerpunten, worden beschreven op de website van de gemeente Amersfoort: [amersfoort.nl/projecten/samen werken aan betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt](https://amersfoort.nl/projecten/samen-werken-aan-betere-aansluiting-tussen-onderwijs-en-arbeidsmarkt).

Toekomstfonds Onderwijs-Arbeidsmarkt

Op de agenda is ruimte voor nieuwe initiatieven die kunnen worden aangedragen door het onderwijs en bedrijfsleven uit de regio. Voor deze initiatieven is bovendien de mogelijkheid om in aanmerking te komen voor cofinanciering vanuit het [Toekomstfonds Onderwijs-Arbeidsmarkt](#). Een onafhankelijke adviescommissie beoordeelt de aanvragen. Uitgangspunt bij deze subsidieregeling is dat het gaat om een samenwerkingsinitiatief van onderwijsinstellingen en bedrijfsleven gericht op één of meer van de vier speerpunten.

Inzet en middelen

Aan de initiatieven op de agenda dragen vele partijen vanuit onderwijs, bedrijfsleven en overheid bij, in menskracht en middelen. Daarnaast stelt de gemeente Amersfoort budget beschikbaar voor het Toekomstfonds Onderwijs-Arbeidsmarkt.

Gezamenlijke agenda

De Agenda Onderwijs-Arbeidsmarkt 2019-2021 is een samenwerking tussen onderwijsinstellingen, bedrijfsleven en gemeente. Ieder draagt bij aan de agenda, via inzet van menskracht en/of (financiële) middelen. Met deze agenda laten de partners zien dat zij hechten aan een goede regionale verbinding tussen onderwijs en bedrijfsleven en daar actief aan willen bijdragen.

Gemeente Amersfoort
HU Amersfoort
MBO Amersfoort
ROC Midden Nederland
Hoornbeeck College
VO-kamer
VNO-NCW provincie Utrecht
Federatie van Bedrijvenkringen Regio Amersfoort
De Maatschappij Eemland
Vereniging Amersfoortse Bedrijven (VAB)
Vereniging Amersfoortse Ondernemers (VAO)